

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Ιστορίας και Αρχαιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΒΥ 747	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Βυζαντινή γλυπτική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά, για φοιτητές του προγράμματος ανταλλαγών Erasmus+ κατά περίπτωση εξετάσεις σε Αγγλικά ή Ιταλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	-		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Στο μάθημα θα εξεταστεί η υλική παραγωγή στο χώρο της Βυζαντινής αυτοκρατορίας και των περιοχών που εξαρτώνται πολιτιστικά από αυτήν, στους τομείς του αρχιτεκτονικού ανάγλυφου, της εικονιστικής πλαστικής και της μικροτεχνίας.
Γενικές Ικανότητες

Εξοικείωση του φοιτητή με την ειδική βιβλιογραφία. Ανάπτυξη της κριτικής προσέγγισής στο υλικό αυτό.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο αυτού του μαθήματος είναι η εξέλιξη της γλυπτικής στο Βυζάντιο και η πορεία της από την παλαιοχριστιανική έως την παλαιολόγεια περίοδο. Μετά από μια γενική εισαγωγή στην ιστορία της έρευνας, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις μεγάλες συλλογές γλυπτών και την ιστορία τους και στα υλικά και την τεχνική ορολογία της γλυπτικής. Ξεχωριστές ενότητες θα αποτελούν τα θέματα της επανάληψης αρχιτεκτονικών μελών και αρχαίων αγαλμάτων στο Βυζάντιο, των χριστιανικών σαρκοφάγων, της εικονιστικής πλαστικής και της μικρογλυπτικής. Θα εξεταστεί επίσης η θεματική της διαμόρφωσης μιας καινούριας αντίληψης περί των τρισδιάστατων μορφών μετά από την εικονομαχική έριδα. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην παλαιοχριστιανική γλυπτική και στα σπάνια δείγματα βυζαντινών ανάγλυφων εικόνων της μέσης και ύστερης εποχής, στα βυζαντινά γλυπτά ως *spolia* και τη μεταθανάτια ζωή τους στη μεσαιωνική Δύση. Προβλέπεται μια εκπαιδευτική εκδρομή στη συλλογή βυζαντινών γλυπτών της Άρτας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Παράδοση πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση παρουσίασης power point	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Το μάθημα παραδίδεται υπό μορφή διαλέξεων. Προβλέπεται επίσης εκπαιδευτική εκδρομή στη συλλογή βυζαντινών γλυπτών της Άρτας.	
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Αυτόνομη μελέτη	86 ώρες
	Διαλέξεις του διδάσκοντος και παρουσιάσεις των φοιτητών	39 (13x3) ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση. Ερωτήσεις αναγνώρισης και περιγραφής έργων και μνημείων συνδυαστικά με ερωτήσεις μικρής ανάπτυξης. Η εκπόνηση εργασίας από τους φοιτητές είναι προαιρετική και επιτρέπεται μόνο σε όσους παρακολουθούν το μάθημα.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Davis Ch., *Byzantine relief icons in Venice and along the Adriatic coast: orants and other images of the Mother of God*, München 2006

Effenberger A., *Konstantinopel. Scultura bizantina dai musei di Berlino*, Verona 2000

Firatlı N., *La sculpture Byzantine figuree au Musee Archeologique d'Istanbul*, Paris 1990

Grabar A., *Sculpture byzantine du Moyen Âge, II (XIe-XIVe siècle)*, [Biblioth. des «CArch», XII], Paris 1976

Lange R., *Die byzantinische Reliefikone*, Recklinghausen. 1964

Melvani N., *Late Byzantine Sculpture*, Turnhout 2013

Παζαράς Θ., *Ανάγλυφες σαρκοφάγοι και επιτάφιας πλάκες της μέσης και ύστερης βυζαντινής περιόδου στην Ελλάδα*, Αθήνα 1988

Pennas Ch. – C. Vanderheyde C. (επιμ.), *La sculpture byzantine: VIIe-XIIe siècles*, Actes du colloque international organisé par la 2e Éphorie des antiquités byzantines et l'École française d'Athènes, 6-8 septembre 2000, Athènes (= BCH (Suppl. 49) 2008)

Vikan G., *Catalogue of the Sculpture in the Dumbarton Oaks Collection from the Ptolemaic Period to the Renaissance*, Washington D.C. 1995